

- مروری بر مباحث جلسه گذشته
  - قرآن و اثبات معاد بر اساس بیان ، تذکر ، موعظه و ادله عقلی اثباتی
  - تشبیه خواب و مرگ در سوره مبارکه زمر
- همراهی میان نفس و بدن چگونه است ؟
- آیا حقیقت انسان ماده است ؟
- بررسی اجمالی دلایل وجود حقیقت ماوراء ماده
- آثار دلیل وجود موثر
  - لزوم وجود سنخیت و رابطه میان اثر و موثر (علت و معلول)
- آثار غیر مادی در وجود انسان نشانه وجود عامل غیرماده
  - ماده و موجودیت سراسر متغییر (به تصدیق علم و فلسفه)
  - انسان و تشخص ثابت (ثابت بودن من انسان)
  - اشاره به قاعده و حکم فلسفی « این همانی »
  - ثبات علم با توجه به مباحث گذشته
    - ماهیت علم تغییر نمیکنند
    - ثبات علم نشان بر ثبات ظرف علم
- مقدمه اول : اشاره به شکل پذیری ماده (لزوم تطابق میان ظرف و مظهر در عالم ماده)
- مقدمه دوم : ماده و عدم توانایی بر قبول صورت نامحدود (به علت محدودیت ماده)
  - پذیرش یک صورت از سوی ماده عامل عدم پذیرش صورت دیگر است.
- مقدمه سوم : شکل پذیری ماده محدود و مقید است (عالم ماده و عدم توانایی بر قبول صورت لایتناهی)
- علم چیست و تطابق ظرف و مظهر در بحث علم چگونه است ؟
  - اشاره به تقسیم بندی علم حصولی و حضوری
  - تعریف علم حصولی (عالم، معلوم، علم)
  - علم صورت حاصله معلوم نزد عالم است
  - ذهن عالم ظرف و جایگاه علم
  - صورت معلوم مظهر علم
- مفاهیم و طبقه بندی آن در علم منطق

- مفهوم جزئی (صورت جزئی)
- مفهوم کلی (قابل صدق بر کثیرین)
- خواص و آثار نفس با خواص و آثار جسم متفاوت است که موارد آن به این شرح است:
  - با توجه به کلام ملاصدرا در کتاب اسفار اربعه جلد هشتم صفحه ۲۹۵ - ۳۰۲
  - الف: جسم فقط صورت متناهی را قبول می کند، ولی نفس می تواند بی نهایت صورت و نقش را قبول کند.
    - (بلکه هر چه صورت بیشتری را قبول کند، قوی تر می شود.)
  - ب: عودت و حاضر کردن صورت زایل شده در جسم بدون وسیله ممکن نیست، در حالی که نفس بدون احتیاج به وسیله جسمانی، قادر به برگرداندن صورت زایل شده، است؛
    - زیرا نفس در کمالات خود مکتفی به ذات است به خلاف جسم، پس شأن روح بالاتر از جسم است.
  - نفس انسان کلیات را درک می کند؛
    - مثلاً: انسان کلی را که مشترک بین تمام افراد است، درک می کند و چون کلی است باید مجرد از عوارض مانند شکل و وضع باشد تا بتواند بر تمام افرادش صدق کند (و الا اگر شکل یا وضع معینی داشته باشد تنها بر یک فرد و مصداق قابل تطبیق است) و چون در وجود داشتن این صورت کلی اتفاق است پس معلوم می شود در غیر از خارج تحقق دارد (چون تحقق در خارج مستلزم تعین است و این با کلیت سازگار نیست)
    - لذا باید در ذهن تحقق پیدا کند و محل این صورت در ذهن باید مجرد باشد و الا اگر جسم باشد، صورت هم به تبع محل، جسم می شود و تعین پیدا می کند؛ لذا دیگر کلی نخواهد بود.
    - بنابراین محل صورت جسم نیست بلکه جوهر مجرد است که نفس نامیده می شود، پس نتیجه می گیریم که نفس مجرد و مستعنی از محل است چون جسم همواره در خارج است و محتاج به محل.
  - نفس و نیاز به ابزار مادی به عنوان علت معده

*****

http://www.almenhaj.com/media/maad/moz_maad_1395.01.19_013.mp3
http://www.almenhaj.com/media/maad/moz_maad_1395.01.19_013.pdf

لینک فایل صوتی سخنرانی:
متن موضوعات و خلاصه سخنرانی :

*****

[@almenhaj](https://telegram.me/almenhaj)
Islam.shiea@gmail.com , info@almenhaj.com